

H O T Ă R Ă R E

În numele Legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la 01 decembrie 2023

Hotărîrea integrală întocmită la 01 decembrie 2023

01	decembrie	2023
mun. Orhei		
Judecătoria Orhei, sediul Central		
Instanța de judecată, compusă din:		
Președintele ședinței, judecătorul specializat pentru		
examinarea acțiunilor în contencios administrativ		
Alina		
BALAN		
Maria		
GREFIER		
GHERGHILIJU		

examinând în ședință de judecată publică, acțiunea în contencios administrativ inițiată de Stanciu Sergiu, concurent electoral din partea Partidului politic "Partidul Acțiune și Solidaritate" la funcția de Primar în mun. Orhei, împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, terț Cociu Tatiana, din partea Partidului politic "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei", privind repunerea în termenul de depunere a contestației și anularea Hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie 2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a Hotărârilor Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 81 și 84 din 14 noiembrie 2023.

A C O N S T A T A T :

La 25 noiembrie 2023, ora 23:23, Stanciu Sergiu, a depus prin intermediul poștei electronice a Judecătoria Orhei, sediul Central, acțiune în contencios administrativ, înregistrată la 27 noiembrie 2023 împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, cu privire la anularea Hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie 2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a

Hotărârilor Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 83 și 84 din 14 noiembrie 2023.

Reclamantul în motivarea contestației invocă următoarea situație de fapt, la 14 noiembrie 2023, prin hotărârile nr. 83 și nr. 84, CECE mun. Orhei nr.25/1, a confirmat legalitatea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală mun. Orhei nr.25/1 și a validat mandatul de primar în mun. Orhei a dnei Tatiana Cociu - PP "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei", precum și a validat/atribuit mandatele de consilieri la consiliul local/municipal Orhei. În timp ce, pe rol la organele electorale și la instanțele de judecată erau și sunt în prezent contestații/litigii în examinare privind încălcările admise în campania electorală la alegerile locale din 05 noiembrie 2023. Respectiv asupra acestor hotărâri, conform procedurii stabilite, a fost depusă în termen la data de 15.11.2023 contestație. La rândul său, organul electoral ierarhic superior, Consiliul electoral de circumscripție raională Orhei nr. 25, prin Hotărârea nr. 248 din 19.11.2023 a declarat ca fiind inadmisibilă contestația din 15.11.2023 a concurentului electoral dl Sergiu Stanciu, depusă împotriva Hotărârii nr.83 și 84 din 14.11.2023 a CECE Orhei nr.25/1, în baza art. 93 alin. (2) lit. e) din Codul Electoral, considerând că contestatarul/reclamantul nu poate revendica încălcarea drepturilor sale electorale.

Sușține reclamantul că hotărâre nr. 248 din 19.11.2023, a fost emisă fără respectarea obligațiunii de citare și în general fără comunicarea, prin nici o metodă concurentului electoral Stanciu Sergiu (PAS) despre ședința de examinare a cererii sale prealabile. Mai mult ca atât, Hotărârea respectivă nr.248 din 19.11.2023, i-a fost adusă la cunoștință dlui Stanciu Sergiu (PAS), abia la data de 23 noiembrie 2023 prin intermediul adresei electronice. Respectiv, Stanciu Sergiu (PAS) nici nu a cunoscut despre ziua examinării contestației sale împotriva hotărârii nr. 83 și 84 din 14.11.2023, fiindu-i lezat de către CECE Orhei nr.25, dreptul la apărare și la informare, contrar prevederilor art. 26, 34, 38, 53 din Constituția Republicii Moldova, respectiv nu a cunoscut până la data de 23.11.2023 nici despre emiterea actului administrativ individual - Hotărârea nr. 248 din 19.11.2023 a CECE Orhei nr.25, pentru a o contesta în termenul general electoral de 3 zile, drept dovadă servind emailul + mesajul Președintei CECE Orhei nr.25, dna Irina Taban, către reclamant Sergiu Stanciu, expediat la data de 23.11.2023. În rezultatul acestor încălcări admise de către organul electoral, respectiv reclamantul a fost în imposibilitate de a se adresa în instanța de judecată cu

cerere în termen de 3 zile de la adoptarea actului administrativ, Or, acesta a aflat despre hotărârea nr. 248 din 19.11.2023, abia la data de 23.11.2023.

Accentuează reclamantul încălcările grave ale CECE Orhei nr.25, prin faptul că nu a comunicat lui Sergiu Stanciu, despre ședința din 19.11.2023, despre hotărârea emisă la această ședință în următoarea zi conform Regulamentului aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128 din 18 iulie 2023.

Totodată, conform prevederilor art. 95 Cod Electoral nr. 325/2022, stabilește la alin. (3) că, în caz de divergență între reglementările prezentului cod și ale altor acte normative, în partea ce ține de termenele de depunere a contestațiilor în perioada electorală, se vor aplica dispozițiile prezentului cod. Totodată, Codul Electoral ca și act normativ, nu prevede instituția ”Repunerii în termen”, respectiv, solicită repunerea în termenul de depunere a contestației, conform prevederilor art. 116 din Codul de procedură civilă și art. 65 din Codul Administrativ.

Referitor la admisibilitatea acțiunii invocă reclamantul revendicarea dreptului vătămat în sensul art. art. 17, 39 din Codul administrativ. Accentuează faptul că, organele electorale, în special CECE Orhei nr. 25/1 și CECE Orhei nr. 25, la emiterea hotărârilor nr. 248 din 19.11.2023; nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023, privind validarea mandatului de primar mun. Orhei și a consilierilor municipali, nu a ținut cont de prevederile legale, încălcându-le în mod abuziv, ceea ce denotă nulitatea absolută a respectivelor hotărâri, contrar prevederilor art. 174 alin. (2) din Codul Electoral nr. 325/2022, pct. 9 din Regulamentul privind procedura de confirmare a legalității alegerilor, validarea și atribuirea mandatelor de primar și de consilier, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1104/2023.

Mai indică că, conform circumstanțelor cauzei, candidatul Sergius Stanciu, din partea PP „PAS” a depus mai multe contestații care se examinează și în prezent de către instanțele de judecată competente. La 13.11.2023, dl Sergiu Stanciu a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1, concurentului electoral Tatiana Cociu din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” cu privire la anularea Hotărârii nr. 241 din 10.11.2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a Hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 75 din 05.11.2023, obligarea

Consiliului Electoral al circumscripției electorale Orhei nr. 25/1 de a emite o hotărâre prin care să dispună anularea înregistrării în calitate de concurent electoral la funcția de primar în mun. Orhei, a dnei Tatiana Cociu, din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” (excluderea din cursa electorală). La data de 18.11.2023 Judecătoria Orhei, sediul Central, a pronunțat hotărârea pe acțiunea în contencios administrativ depusă de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea PP „PAS” împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1, concurentului electoral Tatiana Cociu din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” cu privire la anularea Hotărârii nr. 241 din 10.11.2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a Hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 75 din 05.11.2023, dosar nr. 3CA-128/2023, judecător, Alina Balan. Prin Hotărârea invocată, instanța de judecată a respins acțiunea în contencios administrativ depusă de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea PP „PAS”. Nefiind de acord cu Hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18.11.2023, dl. Sergiu Stanciu, a contestat Hotărârea la Curtea de Apel Chișinău. La moment, cererea de apel depusă de dl. Sergiu Stanciu fiind pendinte la Curtea de Apel Chișinău (dosar nr. 2-23161448-02-3a-22112023). Totodată, dl. Sergiu Stanciu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Hotărârii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 cu privire la cererea prealabilă depusă de dl. Sergiu Stanciu, împotriva Hotărârii nr. 81 din 12.11.2023 a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1. Respectiv, CECE mun. Orhei, nr. 25/1, la emiterea Hotărârilor nr. 83 și nr. 84 din 14.11.2023 prin care s-a confirmat legalitatea alegerilor locale generale din 05.11.2023 în circumscripția electorală mun. Orhei nr. 25/1 și, validat mandatul de primar în mun. Orhei a dnei Tatiana Cociu-PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, precum și validare/atribuire a mandatelor de Consilieri la consiliul local/municipal Orhei, nu a respectat prevederile 174 alin. (2) din Codul Electoral nr. 325/2022 și pct. 9 din Regulamentul privind procedura de confirmare a legalității alegerilor, validarea și atribuirea mandatelor de primar și de consilier, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1104/2023. Despre existența contestațiilor depuse de concurentul electoral la funcția de primar în mun. Orhei, dl Sergiu Stanciu, din partea PP „PAS”, CECE mun. Orhei nr. 25/1 a cunoscut. Or, anume

CECE Orhei nr. 25 a emis Hotărârea nr. 241 din 10.11.2023, care a constituit obiectul cererii de chemare în judecată depusă de dl Sergiu Stanciu împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1, concurentului electoral Tatiana Cociu din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” (dosar în primă instanță nr. 3CA-128/2023, Dosar în instanța de apel nr. 2-23161448-02-3a-22112023). Consideră că, faptele date denotă ilegalitatea Hotărârilor nr. 83 și nr. 84 din 14.11.2023 emise de CECE mun. Orhei, nr. 25/1 din care considerente urmează a fi casate. În privința celor invocate de către CECE Orhei nr.25 în Hotărârea nr.248 din 19.11.2023, precum că contestația dlui Sergiu Stanciu din 15.11.2023 privind infirmarea alegerilor din mun. Orhei, este inadmisibilă pe motiv că contestatarul nu poate revendica încălcarea drepturilor sale electorale, cu excepția contestațiilor depuse în condițiile art. 91 alin. (1) lit. d) și alin. (6), menționează următoarele: ”în primul rând, CECE Orhei nr.25, la emiterea hotărârii nr. 248 din 19.11.2023, nu a ținut cont că reclamantul a depus contestații inclusiv și prin care s-a contestat și inclusiv faptele considerate ca încălcare a cadrului normativ cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale, a candidaților desemnați, în privința candidatei Tatiana Cociu și a PP ”Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, în temeiul art. 91, 54 Cod Electoral. Aceste contestații fiind depuse, în contextul încălcării grave a principiilor participării la alegeri prevăzute atât de Constituția RM cât și de art. 2-7 Cod Electoral nr.325/2022 și respectiv, fiind clar prezentă vătămarea directă a drepturilor concurentului electoral Sergiu Stanciu, pentru care a solicitat revendicarea drepturilor sale electorale prin toate contestațiile depuse. În al doilea rând, organele electorale, au emis hotărâri de confirmare a alegerilor și de validarea a mandatelor de consilieri și primar în mun. Orhei, în timp ce pe rol tot la aceste organe, inclusiv la instanțele de judecată se află la examinare contestații, în sensul art.174 CE.

În drept au fost invocate dispozițiile art. art. 17, 65, 189-229 din Codul administrativ, art. 116 din Codul de procedură civilă, art. art. 91, 92, 94, 98 alin. (1), 101 alin. (2), lit. b), art.102 alin. (5)lit. f), art. 54, 50, 56, 57, 58, 174 din Codul Electoral.

Urmare a motivelor de fapt și de drept prezentate supra, solicită Stanciu Sergiu, admiterea prezentei cererii; repunerea în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată; anularea integrală a Hotărârii nr.

248 din 19 noiembrie 2023 al Consiliul electoral de circumscripție raională Orhei nr. 25, prin care s-a declarat ca fiind inadmisibilă contestația din 15.11.2023 a concurentului electoral dl Sergiu Stanciu, din partea PP "Partidul Acțiune și Solidaritate" împotriva hotărârii nr.83 și 84 din 14.11.2023 a CECE Orhei nr.25/1; anularea integrală a Hotărârii nr. 83 și 84 din 14.11.2023 al Consiliului electoral al circumscripției electorale Orhei nr.25/1, privind confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală mun. Orhei nr.25/1, și validarea mandatului de primar în mun. Orhei a dnei Tatiana Cociu-PP "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei", precum și validarea/atribuirea mandatelor de consilieri la consiliul local/municipal Orhei.

Pîrîtul, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25, prin intermediul președintelui Irina Taban, a depus dosarul administrativ și referință prin care a solicitat a fi respinsă ca neîntemeiată cererea dlui Stanciu Sergiu privind anularea actelor administrative ale organelor electorale.

A indicat în referință, Consiliul electoral al circumscripției electorale raionale Orhei nr.25, că circumstanțele faptice pe care pîrîtul își întemeiază cererea de chemare în judecată sunt de ordin repetitiv și în principiu au fost obiect al examinării în hotărârile precedente ale CECER Orhei nr.25 care au fost respinse ca neîntemeiate sau inadmisibile. Probatoriul prezentat de contestatar nu a fost destul de suficient, iar uneori chiar lipsă, pentru a trage concluzii certe în privința acțiunilor ilegale ale contracandidaților pîrîtului. Consiliul electoral consideră, că organele electorale și instanța de judecată nu pot devia de la soluțiile adoptate pe aceleași circumstanțele invocate de pîrît, or aceasta ar încălca principiul securității raporturilor juridice. Constată că în cererea de chemare în judecată se invocă aceleași presupuse încălcări care au fost deja obiect al examinării la Consiliul electoral al circumscripției electorale Orhei nr.25 Orhei în temeiul contestației dlui Sergiu Stanciu din 03 noiembrie 2023 și 05 noiembrie 2023, examinate la 10 și respectiv 13 noiembrie 2023.

În drept au fost invocate dispozițiile art. art. 95 alin. (1), 100 alin. (4) din Codul electoral și art. 207 alin. (2) din Codul administrativ și respectiv solicită respingerea ca neîntemeiată cererea depusă de reclamant.

Prin Încheierea Judecătorei Orhei, sediul Central nr. 3CA-131/2023 din 30 noiembrie 2023, a fost atras în proces în calitate de terț, dna Cociu

Tatiana din partea Partidului Politic "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei".

În ședința de judecată Stanciu Sergiu a solicitat admiterea acțiunii în sensul formulat.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Stanciu Sergiu, avocata Prepelița Mihaela, împuternicită în baza mandatului seria MA nr. 1964966 din 30 noiembrie 2023, a pledat pentru admiterea acțiunii în sensul formulat și a menționat că Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 nu urma să confirme legalitatea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023, atâta timp cât pe rolul instanței de judecată se afla în examinare contestația dl. Stanciu Sergiu.

În ședința de judecată, reprezentantul Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, președinte Mîra Grigore, nu a fost de acord cu contestația formulată, și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată și a menționat că la momentul adoptării hotărârii de confirmare a legalității alegerilor locale din 05 noiembrie 2023 în cadrul comisei au fost examinate toate contestațiile care erau înregistrate la acel moment. De asemenea, a menționat că la ședința din 14 noiembrie 2023 a fost prezent și observatorul național acreditat pentru alegerile locale din 05 noiembrie 2023 din partea organizației „Promo –Lex,, și careva obiecții nu a avut.

În ședința de judecată, reprezentanții Consiliului Electoral al Circumscripție Electorale Orhei nr. 25 au susținut poziția expusă în referință.

În ședința de judecată, reprezentantul tertului Cociu Tatiana din partea Partidul Politic "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei", avocatul Berezovschi Adrian, împuternicit prin mandatul seria MA nr.2055134 din 15 noiembrie 2023 de către candidatul la funcția de primar al mun. Orhei, Cociu Tatiana, a pledat pentru respingerea cererii reclamantului, invocând că contestația este total neîntemeiată în fapt și în drept.

Admisibilitatea acțiunii.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ judecătoral reține că, domnul Stanciu Sergiu, concurentul electoral din partea partidului politic "Partidul Acțiune și Solidaritate" la funcția de primar al mun. Orhei contestă în speță Hotărârea nr. 248 din 19 noiembrie 2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei

nr. 25 și Hotărârile Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 ambele din 14 noiembrie 2023 cu nr. 83 ”Cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală municipiul Orhei nr. 25/1 și validarea mandatului de primar al municipiului Orhei, raionul Orhei”, prin care a fost validat mandatul primarului ales în mun. Orhei, dna Cociu Tatiana, și nr.84 ”Cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală municipiul Orhei nr. 25/1, raionul Orhei, validarea și atribuirea mandatelor de consilier și declararea candidaților supleanți în Consiliul municipal Orhei, raionul Orhei”.

În acest sens, instanța observă că obiectul acțiunii constituie anularea hotărârilor adoptate de către CECE nr. 25 și CECE nr. 25/1 menționate mai sus.

Totodată, contestatarul prin cererea de chemare în judecată a solicitat anularea integrală a Hotărârilor Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 cu nr. 83 și nr. 84 ambele din 14 noiembrie 2023, prin care au fost confirmate legalitatea alegerilor primarului mun. Orhei din 05 noiembrie 2023 și validat mandatul primarului ales, dna Cociu Tatiana, și respectiv confirmată legalitatea alegerilor consilierilor în Consiliul municipal Orhei, r-nul Orhei din 05 noiembrie 2023 și aprobat șirul descrescător de voturi valabile exprimate la alegerea Consiliului municipal Orhei, r-nul Orhei, conform anexei nr. 1, fiind validate și atribuite mandatele de consilieri, candidaților conform anexei nr. 2 și a candidaților supleanți la funcția de consilier în Consiliul municipal Orhei, r-nul Orhei, candidaților conform anexei nr. 3. La fel a solicitat și anularea Hotărârii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 din 19 noiembrie 2023 cu nr. 248, prin care i-a fost declarată inadmisibilă contestația.

Prin urmare, instanța consideră că reclamantul a formulat o acțiune în contestare.

În sensul art. 20 și art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege.

Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată inter alia de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 din Codul administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Instanța menționează că art. 17 explică noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art.189 și art. 207 alin.(1) lit. e) din Codul administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Respectiv, reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

Noțiunea „revendică încălcarea” nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului”. ”Revendicarea încălcării” justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului” se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond.

Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

În conformitate cu art.191 alin. (1) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătorii soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, (2) Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) pct. 1) din Codul electoral, în ordinea procedurii contenciosului administrativ, judecătoriile în primă instanță soluționează contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a hotărârilor organelor electorale după efectuarea procedurii de examinare a cererii prealabile. Consiliul electoral al circumscripției electorale Orhei nr.25 este organ electoral cu sediul în raionul Orhei.

În temeiul art. 98 alin. (1) pct. 1) din Codul electoral și art.191 alin. (1) din Codul administrativ, controlul de legalitate a actelor Consiliului electoral al circumscripției electorale Orhei este de competența Judecătoriei Orhei, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin. (2) și (3) a art. 191 din Codul administrativ și art.98 alin. (2), (3), (4) din Codul electoral.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Prin derogare de la art.209 alin. (1) Cod administrativ, art.95 Cod electoral stipulează că, (1) În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. (2) În cazurile prevăzute de prezentul cod sau de alte acte normative, contestațiile nu se pot depune mai târziu de ziua alegerilor sau de o altă dată (circumstanță) determinată sau determinabilă. (3) În caz de divergență între reglementările prezentului cod și ale altor acte normative, în partea ce ține de termenele de depunere a contestațiilor în perioada electorală, se vor aplica dispozițiile prezentului cod. (4) Contestațiile care vizează faptele prevăzute la art.91 alin.(1) lit. d) se depun la organul electoral corespunzător în termen de 3 zile de la identificarea încălcărilor, inclusiv după ziua alegerilor, dar până la validarea mandatelor. (8) Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin.(1). (9) Contestațiile înregistrate la organele electorale în condițiile art.91 alin. (9) pot fi depuse în termen de 3 zile din ziua votării.

Totodată, art. 91 alin. (2), art. 98 alin. (1) pct. 1) din Codul electoral, art. 208 din Codul administrativ, prevăd respectarea procedurii prealabile pînă la adresarea în instanța de judecată, în acest sens reclamantul Stanciu Sergiu, la 15.11.2023 a depus contestație împotriva hotărârii *nr.83 și nr. 84 emisă de către CECE Orhei nr. 25/1*, prin care s-au confirmat legalitatea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală mun. Orhei nr.25/1 și validat mandatul de primar în mun. Orhei a dnei Cociu Tatiana PP "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei" precum și validarea mandatelor de consilier la consiliul local/municipal Orhei, fiind declarată inadmisibilă prin hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripție Electorale Orhei nr. 25 la data de 19 noiembrie 2023 cu nr. 248.

Acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată la 25 noiembrie 2023, ora 23:23, prin intermediul poștei electronice și înregistrată în cancelaria Judecătoriei Orhei, sediul Central la data de 27.11.2023 ora 10:07.

În continuare, instanța notează că în cadrul ședinței de judecată reprezentantul Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 – dl. Șteliman Serghei și dl Bătrîncea Mihail au menționat că Hotărârea nr. 248 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 a fost notificată reclamantului la data de 23 noiembrie 2023 prin intermediul poștei electronice.

În aceste circumstanțe instanța reține că contestația a fost depusă în termen cu respectarea procedurii prealabile.

Astfel, instanța de judecată a constatată că acțiunea este admisibilă.

Referitor la fondul cauzei, instanța reține următoarele circumstanțe de fapt și drept.

În conformitate cu art.38 Constituția Republicii Moldova, (1) Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat. (2) Cetățenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți pînă în ziua alegerilor inclusiv, excepție făcînd cei puși sub interdicție în modul stabilit de lege. (3) Dreptul de a fi aleși le este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii.

În conformitate cu art.219 Cod Administrativ, (1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.(2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor

incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. (4) Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu art. 2 din Codul Electoral, (1) Cetățeanul Republicii Moldova participă la alegeri prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat. (2) Participarea la alegeri este liberă și benevolă. Nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului cu scopul de a-l sili să participe sau să nu participe la alegeri, precum și asupra exprimării de către acesta a liberei sale voințe.

În conformitate cu art. 96 Codul Electoral 1) Fiecare contestatar probează faptele pe care își întemeiază pretențiile formulate și este responsabil de veridicitatea și calitatea probelor prezentate. (2) Obligația de a confirma respectarea termenului de depunere a contestației în condițiile art. 95 revine contestatarului. (3) În cazul contestațiilor privind hotărârile organelor electorale, sarcina probării legalității revine acestor organe.

În conformitate cu prevederile art. 98 alin. (1) pct. 3 și alin. (2) din Codul electoral, (1) În ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanțele de judecată competente examinează acțiunile în domeniul electoral după cum urmează: [...] 3) curțile de apel soluționează cererile de apel împotriva actelor judecătorești emise de judecătorii în cadrul litigiilor electorale; [...] (2) Acțiunea în contencios administrativ înaintată la instanța de judecată competentă se examinează în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale Codului administrativ.

Art. 194 alin. (1) Cod administrativ stabilește că, (1) În procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept

În conformitate cu prevederile art. 174 Codul Electoral, (1) Consiliile electorale de circumscripție ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi prezintă procesele-verbale privind rezultatele alegerilor consiliilor electorale de circumscripție ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea sau, după caz, Comisiei Electorale Centrale. (2) Consiliile

electorale de circumscripție, în termen de cel mult 10 zile de la data primirii rapoartelor, proceselor-verbale și altor documente electorale de la birourile electorale, după caz, consiliile electorale de circumscripție de nivelul întâi, dar nu mai devreme de soluționarea definitivă de către organele electorale și instanțele de judecată a contestațiilor depuse conform procedurilor stabilite, confirmă sau infirmă printr-o hotărâre legalitatea alegerilor din circumscripția electorală respectivă și o transmit, în termen de 24 de ore după adoptare, Comisiei Electorale Centrale și consiliilor electorale de circumscripție respective de nivelul al doilea, care publică rezultatele definitive. (3) Odată cu confirmarea legalității alegerilor, consiliile electorale de circumscripție respective declară candidații aleși, atribuie și validează mandatele consilierilor și ale primarilor aleși, confirmă lista candidaților supleanți, cu adoptarea hotărârilor în acest sens. Persoana aleasă concomitent în funcțiile de primar și consilier local prezintă consiliului electoral de circumscripție consimțământul său de a fi validată în una dintre aceste funcții. (4) Consiliul local este legal constituit dacă sunt validate mandatele a cel puțin 2/3 din numărul de consilieri stabilit pentru acest consiliu. (5) Legitimația de ales local se execută și se eliberează conform procedurii stabilite prin Legea nr.256/2004 pentru aprobarea Regulamentului legitimației de ales local și a Regulamentului insignei de ales local.

În continuare instanța remarcă că obiectul de reglementare al art.174 Cod Electoral este unul complex, în primul rând legiuitorul a reglementat competența materială a organelor electorale privind confirmarea/infirmarea legalității alegerilor locale care urmează a fi interpretat prin coroborare cu prevederile art. 53 și art. 54 din Codul Administrativ, iar în al doilea rând a reglementat expres prin derogare de la art. 60 alin.(1) Cod Administrativ termenul procedurii administrative de confirmare/infirmare a alegerilor locale, **care este de 10 zile.**

De asemenea, instanța menționează că o contestație se consideră soluționată definitiv de către instanța de judecată chiar din momentul pronunțării hotărârii judecătorești conform art.101 alin.(7) din Codul Electoral. Or, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (7) din Codul Electoral, **Actele judecătorești emise în condițiile prezentului capitol sunt definitive și executorii din momentul pronunțării, cu excepția cazurilor de suspendare a executării acestora.**

Sub aspectul normelor reținute supra, instanța observă că contestatarul în susținerea poziției sale a invocat faptul că Consiliului Electoral al Circumscripție Electorale Orhei nr. 25 nu era în drept să confirme valabilitatea alegerilor din 05 noiembrie 2023 la funcția de primar al mun. Orhei din considerentele că la acel moment pe rolul instanței de judecată se afla spre examinare una din contestațiile formulate.

În acest sens, instanța reține că în cadrul procesului de judecată s-a constatat că la 14 noiembrie 2023 în cadrul ședinței Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale municipiului nr.25/1 au fost examinate toate contestațiile pendinte la Consiliul electoral respectiv. F.d./75-79/

Astfel, conform procesului –verbal nr. 21 din 14.11.2023 se atestă examinarea tuturor contestațiilor precum și faptul verificării de către membrii CECE mun. Orhei nr.25/1 dacă nu au parvenit careva contestații în adresa acestora. F.d./77/.

Totodată, instanța reține că la ședința Consiliului Electoral al Circumscripție Electorale Orhei nr. 25 din 05 noiembrie 2023, potrivit procesului –verbal nr.21, a participat și observatorul național acreditat pentru alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023 din partea organizației „Promo-Lex,, dna Railean Delia, care potrivit procesului –verbal nu a semnalat careva încălcări. F.d./75/

De asemenea, instanța notează că în conformitate cu prevederile art. 29 alin. (2) din Codul administrativ, (1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. (2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă.

Astfel, din textul articolului stipulat supra se reține că testul proporționalității este obligatoriu ori de câte ori sunt întrunite formal condițiile prevăzute de norma de drept material pentru a interveni într-un drept fundamental sau orice alt drept subiectiv. **Or, întârzierea confirmării alegerilor locale pe motive doar formale ar contraveni statului de drept și democratic.**

Cu referire la Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1643 din 28 noiembrie 2023, instanța consideră că este irelevantă la caz, or, destinatarul hotărârii menționate este CECE Orhei nr.25/1, în speță dată fiind invocate

alte motive de ilegalitate a hotărârilor nr. 83 și nr. 84 adoptate de către CECE Orhei nr.25/1.

Din aceste considerente și sub aspectul argumentelor invocate de către dl Sergiu Stanciu instanța reține ca neîntemeiată acțiunea formulată de reclamant, care urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 94 Codul Electoral, art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge, ca neîntemeiată, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Stanciu Sergiu, concurent electoral din partea Partidului politic ”Partidul Acțiune și Solidaritate” la funcția de Primar în mun. Orhei, împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, terț Cociu Tatiana, din partea Partidului politic ”Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, privind anularea Hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie 2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a Hotărârilor Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 81 și 84 din 14 noiembrie 2023.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de trei zile, de la data adoptării hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței, judecătorul specializat pentru
examinarea acțiunilor în contencios administrativ /semnătura/

Alina BALAN

Copia corespunde originalului, judecător

Alina BALAN